

Activiteitenplan

Ontwikkeling van de Vakvereniging van Ervaringswerkers (VVvE)

*Kwaliteitsverbetering in zorg- en dienstverlening en in maatschappelijke participatie
door inzet van ervaringsdeskundigen.*

Amsterdam/Amersfoort, februari 2012

INHOUDSOPGAVE

Inleiding	3
1. Aanleiding voor het oprichten van de vakvereniging	3
2. Doelstelling	3
3. Doelgroep	4
4. Activiteiten	
4.1 Landelijke databank van goede praktijken, vakliteratuur, opleidingen en trainingen, functie- en competentieprofielen op website VVvE	4
4.2 Inventarisatie naar te ontwikkelen diensten	5
4.3. Website met gesloten ledendeel	5
4.4 Landelijke vakdagen	5
4.5 Publiciteitscampagne en ledenwerving	6
4.6 Nieuwsbrieven	7
4.7 Profielen en richtlijnen voor de inzet van ervaringswerkers	7
5. Resultaten	7
6. Planning	8
6.1 Eerste fase: kwartiermaken	8
6.2 Tweede fase: ontwikkelen	8
7. Implementatie	8
8. Organisatie: Vereniging	9
9. PR en Communicatie	9

INLEIDING

In januari 2012 is de Vakvereniging voor Ervaringswerkers (VVvE) opgericht door een groep ervaringswerkers en direct betrokkenen die zelf zitting hebben genomen in het bestuur. De vakvereniging is ingeschreven in de Kamer van Koophandel te Amsterdam en heeft in Amsterdam ook haar postadres.

1. AANLEIDING VOOR HET ONTWIKKELEN VAN DE VAKVERENIGING

De groei van de inzet van ervaringsdeskundigen is in allerlei sectoren in gang gezet. In de GGz inclusief de verslavingszorg en de maatschappelijke opvang is deze ontwikkeling het langst gaande en werken inmiddels bij meerdere organisaties (betaalde) ervaringsdeskundigen. Ook bij andere patiëntgroepen, zoals mensen met een beperking of chronische ziekte, worden ervaringswerkers steeds vaker ingezet als vakkracht in bestaande organisaties voor zorg en dienstverlening.

Op alle terreinen is de inzet van ervaringswerkers ook nog pionieren. Er is bijvoorbeeld nauwelijks uitwisseling tussen ervaringswerkers binnen één sector of tussen ervaringswerkers uit de verschillende sectoren. Ervaringswerkers houden zo de schotten in de zorg- en dienstverlening, een van de grootste knelpunten volgens patiënten en cliënten, onbedoeld in stand. Een deel van de mensen heeft immers een hulpvraag op meerdere terreinen en/of sectoren. Daarnaast worden de sterke kanten van de inzet van ervaringswerkers in de verschillende sectoren (in de GGz en revalidatie in het primaire proces, in de patiëntenorganisaties in patiëntenvoorlichting en maatschappelijke participatie) te weinig benut. Dit leidt tot een verlies aan daadkracht en invloed. Een ander knelpunt is dat er nog weinig of niets geregeld is rondom de arbeidsvoorwaarden van ervaringswerkers. De manier waarop ervaringswerkers worden ingezet is nu vaak afhankelijk van de zienswijze van de opdrachtgever en de assertiviteit van de ervaringswerker zelf. De takenpakketten, de gevraagde profielen als ook de vergoedingen verschillen enorm tussen de verschillende organisaties, maar ook soms tussen verschillende afdelingen binnen een en dezelfde organisatie. Er zijn geen functieprofielen, landelijke afspraken en/of richtlijnen.

2. DOELSTELLING

De VVvE is een beroepsvereniging. Zij maakt zich sterk voor de inzet van gekwalificeerde ervaringswerkers en erkenning van deze functie en werksoort.

De doelstellingen van de vereniging hebben enerzijds te maken met de profilering van de inzet van ervaringsdeskundigheid, anderzijds met de directe en collectieve ondersteuning en belangenbehartiging van haar leden.

De VVvE streeft in dit project naar kennis- en ervaringsuitwisseling door:

- de aanleg van een databank met goede praktijken, richtlijnen, functie-competentieprofielen, opleidingen en trainingen
- het ontwikkelen van een website met informatie over de inzet van ervaringswerkers, en een forum en chatfunctie voor ervaringswerkers.
- het verspreiden van digitale nieuwsbrieven
- het gebruik van sociale media
- de organisatie van een jaarlijkse thema dag

De VVvE streeft naar verbetering van de positie van de ervaringswerker door:

- steun aan de ontwikkeling van competentie functieprofielen met taakomschrijvingen
- ontwikkeling van richtlijnen voor randvoorwaarden en inbedding in organisaties voor de inzet van ervaringswerkers.
- kwaliteitsverbetering van ervaringsdeskundigen door middel van gekwalificeerde en gecertificeerde opleidingen, trainingen en supervisie.
- rechtspositionele aanstellingsvoorwaarden waaronder adequate inschaling in CAO salaris schalen; recht doend aan opleidingen, specifieke deskundigheden en Eerder Verworven Competenties (EVC) van de ervaringsdeskundige.

De VVvE zal niet alle bovengenoemde activiteiten (meteen) zelf uitvoeren. Bij de paragrafen activiteiten en planning wordt uitgewerkt welke activiteiten de VVvE als eerste ter hand zal nemen en welke tot welke resultaten dit leidt.

3. DOELGROEP

De Vakvereniging voor ervaringswerkers (VVvE) is een landelijke vereniging. De leden zijn mensen met een psychische, lichamelijke, zintuiglijke of verstandelijke beperking, verslavingsachtergrond of uit de maatschappelijke opvang, die als professionele ervaringswerkers werkzaam zijn. Mensen die binnen afzienbare tijd als ervaringswerker aan de slag willen gaan kunnen aspirant-lid worden.

Om lid te worden van de VVvE dient iemand een diploma en contract te kunnen overleggen of een inschrijving in de Kamer van Koophandel (bij ZZP'ers). Indien iemand meent op andere gronden uit zijn CV ook lid te kunnen worden dan wordt dit goedkeuring voorgelegd aan het bestuur.

De VVvE richt zich in eerste instantie en voornamelijk op haar (aspirant) leden. Zij streeft ernaar binnen anderhalf jaar 200-300 leden te werven.

Daarnaast zal zij ook een adviserende rol vervullen naar organisaties die met haar leden (willen) werken, naar beleidsmakers, financiers en onderzoeksinstituten.

4. ACTIVITEITEN

De VVvE onderneemt de volgende activiteiten:

- 4.1 landelijke databank
- 4.2 inventarisatie naar te ontwikkelen diensten
- 4.3 website met gesloten ledendeel
- 4.4. landelijke vakdagen
- 4.5 publiciteitscampagne en ledenwerving
- 4.6. nieuwsbrieven
- 4.7. profielen en richtlijnen voor de inzet van ervaringswerkers

4.1 Landelijke databank van goede praktijken, vakliteratuur, opleidingen en trainingen, functie- en competentieprofielen op website VVvE

De VVvE wil graag een vindplaats zijn voor ervaringsdeskundigen en voor organisaties die op zoek zijn naar richtlijnen om ervaringsdeskundigheid en ervaringswerkers in te zetten. De VVvE wil daarom graag een landelijke databank aanleggen met projecten, initiatieven, good practices, vakliteratuur, richtlijnen, functie- competentieprofielen, opleidingen en trainingen. De databank beslaat alle werkerreinen van ervaringswerkers.

Voor de aanleg van de databank en voor profilering van de ervaringswerker zal de VVvE samenwerken met andere landelijke organisaties, (o.a. Trimbos Instituut, Phrenos, NPCF, CG-Raad, PGOsupport, Per Saldo, Revalidatie Nederland), bestaande initiatieven (o.a. kenniscentrum Hee-activiteiten van Trimbos, kenniscentrum Phrenos, kennisbank PGOsupport, resultaten van het Live-project van Trimbos en het transitieproject GGz in Eindhoven).

Om een goede start te maken met de aanleg van de databank wordt via de sociale media en andere publiciteitskanalen (zoals de eigen nieuwsbrief en nieuwsbrieven van andere relevante organisaties) een oproep gedaan. Op een landelijke vakdag van de VVvE zullen een aantal innovatieve praktijken de kans krijgen zich te presenteren. Daarnaast vindt er deskresearch en veldwerk plaats.

De databank wordt gepubliceerd op de website van de vakvereniging. In de projectfase zal een plan worden uitgewerkt voor het up-to-date houden van de databank.

4.2 Inventarisatie naar te ontwikkelen diensten

De VVvE wil haar leden speciale diensten en producten bieden. In de eerste fase van het project zal de VVvE een korte inventarisatie doen bij haar (potentiële) leden naar de behoefte aan speciale diensten en producten. Mogelijke diensten kunnen zijn:

- juridisch advies bij arbeidsconflicten
- digitale loopbaanbegeleiding
- groepskorting bij verzekeringen en andere producten
- advies op maat over de combinatie van werk en uitkering

De uitkomsten van de inventarisatie onder haar (potentiële) leden zal richtinggevend zijn voor de te ontwikkelen diensten. Indien nodig zal de VVvE aanvullende financiering zoeken om een gewenste dienst aan te bieden of te (laten) ontwikkelen.

4.3 Website met gesloten ledendeel

De VVvE realiseert momenteel een beknopte website. In de eerste projectperiode zal de site verder worden uitgebouwd met de hiervoor genoemde databank, agenda en nieuwsrubriek. Daarnaast komt er een gesloten ledendeel met verenigingsinformatie voor leden, een prikbord, forum en chatfunctie.

De website vervult zo een belangrijke functie in het profileren van ervaringsdeskundigheid en ervaringswerkers (in het open deel) en in de uitwisseling tussen leden (in het gesloten deel).

4.4 Landelijke vakdagen

De VVvE zal een jaarlijkse vakdag organiseren voor haar leden en anderen die geïnteresseerd zijn in de inzet van ervaringswerk. In de projectperiode zullen twee vakdagen georganiseerd worden.

De eerste vakdag zal plaatsvinden in het najaar van 2012 en heeft als motto 'Ervaringsdeskundigheid werkt'. Uitwisseling van kennis en succesvolle voorbeelden uit de verschillende sectoren (zorg/primair proces, re-integratie, voorlichting, training,

lotgenotencontact, zelfmanagement en –regie, belangenbehartiging, richtlijnontwikkeling, onderzoek, maatschappelijke participatie) staat centraal. Daarnaast zal de Vakvereniging officieel en feestelijk gepresenteerd worden.

Naar verwachting zullen 400 personen deelnemen aan de eerste vakdag:

- Professionals die (mede) op basis van hun ervaringsdeskundigheid direct of indirect werken voor mensen met een beperking (psychisch, lichamelijk, zintuiglijk, verstandelijk) en hun familieleden. De ervaringsdeskundigheid kan zijn opgedaan in het omgaan met eigen beperkingen of met die van verwanten. Het kan zowel gaan om betaalde krachten, als om vrijwilligers.
- Professionals die (willen) werken met ervaringsdeskundige collega's.
- Organisaties die ervaringsdeskundigen inzetten of dat willen gaan doen, of die die inzet van ervaringswerkers willen stimuleren en ondersteunen.

Het voorlopige programma ziet er als volgt uit:

- Officiële feestelijke start van de vakvereniging
- Uitwisselen van geslaagde praktijkervaringen en projecten (sectorbreed) via 'speeddaten'.
- Profilering van ervaringsdeskundigheid als vorm van professioneel handelen. Wat is ervaringsdeskundigheid? Welke bijdrage kan het leveren aan zorg en maatschappelijke participatie? In welke voorwaarden moet dan worden voorzien? Eerder verworven competenties (EVC's) en ervaringsdeskundigheid
Wat heb je van je handicap geleerd en hoe kun je dat gebruiken in werk?

4.5 Publiciteitscampagne en ledenwerving

Vanaf de start van de VVvE kent het bestuur hoge prioriteit toe aan publiciteit. De belangrijkste doelstellingen van de publiciteit zijn: de doelstellingen en activiteiten van de VVvE bekend maken; de vakdag bekendheid geven en leden, aspirant-leden en donateurs werven. Daarnaast heeft alle publiciteit als doel om het draagvlak voor en de inzet van ervaringswerkers te vergroten.

De website neemt in de publiciteit een centrale rol in. Andere publiciteitsmiddelen die in elk geval gebruikt zullen worden, zijn: de digitale nieuwsbrief van de VVvE, persberichten, artikelen in (digitale) vakpers en (digitale) algemene pers, twitter, facebook en deelnemen aan bestaande discussies in de social media.

Alle bestuursleden beschikken over een relevant en uitgebreid netwerk en zullen de VVvE en haar doelstellingen en activiteiten ook hier onder de aandacht brengen.

Zodra de eerste financiële middelen binnen zijn, zal de VVvE een publiciteitscampagne starten om bekendheid te geven aan de VVvE, en daarmee ook aan ervaringswerk, leden te werven evenals deelnemers voor de themadag.

Het motto van de publiciteit is: 'zet ervaringswerk op de kaart'. Kaarten met daarop de term 'ervaringswerk' worden breed verspreid met de vraag om een foto te maken van ervaringswerk of een ervaringswerker waarop de kaart te zien is. Deze foto's worden gebruikt op de website en in de nieuwsbrieven.

Daarnaast zal een persbericht/persmap verzonden worden naar relevante landelijke organisaties, (digitale) vakpers en (digitale) algemene pers.

Naast deze campagne zal de VVvE bekendheid blijven geven aan ervaringswerk en de vakvereniging, onder andere via haar nieuwsbrief, een verenigingspagina op Facebook, twitteren en meepraten in b.v. Linkedingroepen.

4.6 Nieuwsbrieven

In de projectperiode brengt de VVvE vier keer een nieuwsbrief uit, met succesvolle projecten, interviews met ervaringswerkers, werkgevers en/of betrokken organisaties, verenigingsnieuws, een agenda en een verwijzing naar vakliteratuur en websites. De nieuwsbrief wordt digitaal verspreid onder de leden, aspirant-leden, donateurs, en relaties.

4.7 Profielen en richtlijnen voor de inzet van ervaringswerkers

De VVvE gaat steun verlenen aan competentieprofielen en taakomschrijvingen voor de meest voorkomende functies voor ervaringsdeskundigen in de zorg en daarbuiten. Nadat door de inventarisatie voor de databank duidelijk is geworden welke goede competentie functieprofielen reeds ontwikkeld zijn wordt een werkgroep ingesteld met leden van de VVvE, incidenteel aangevuld met werkgevers van ervaringswerkers om ontbrekende competentieprofielen te ontwikkelen. Daarnaast zal een werkgroep ingesteld worden om te werken aan een handboek competenties voor ervaringswerkers. Deze werkgroep zal eveneens werken aan het omschrijven van richtlijnen voor de inzet van ervaringswerkers in organisaties. De richtlijnen zullen vooral gericht zijn op de noodzakelijke randvoorwaarden voor goede de inzet van ervaringswerkers. De richtlijnen geven een antwoord op vragen als welke begeleiding, supervisie en scholingsmogelijkheden zijn noodzakelijk. En welke teaminbedding is wenselijk?

5. RESULTATEN:

De VVvE heeft eind 2013 een bijdrage geleverd aan uitwisseling van kennis en ervaring en verbetering van de positie van ervaringswerkers door:

- Het werven van 300 leden.
- Een landelijke databank.
- Een website over de inzet van ervaringswerkers en ervaringsdeskundigheid, met specifieke informatie voor leden op een gesloten deel van de site.
- Vier digitale nieuwsbrieven aan leden, aspirant-leden, donateurs en relaties.
- Twee landelijke vakdagen.
- Competentie- en functieprofielen, evenals taakomschrijvingen
- Handboek met richtlijnen met randvoorwaarden voor de inzet van ervaringswerkers in een organisatie

6. PLANNING

De activiteiten zullen in verschillende fasen uitgevoerd worden.

6.1 Eerste fase: Kwartiermaken

In de eerste fase zal vooral kwartiergemaakt worden en gewerkt worden aan het uitwisselen van kennis en ervaring door het opzetten van de database, het ontwikkelen van de website, het organiseren van een landelijke vakdag en het uitbrengen van de eerste nieuwsbrief.

Tevens zal in deze fase een begin gemaakt worden met publiciteit via social media.

Aan het einde van de eerste fase is de website met al haar verschillende functies gereed.

Leden van de vereniging kunnen volop gebruik maken van de diverse mogelijkheden tot digitaal contact en het vinden van informatie. Daarnaast is dan de databank gereed met bestaande goede praktijken, vakliteratuur, functie-competentieprofielen en de opleidingen en trainingen voor ervaringswerkers.

In de eerste fase vindt ook de inventarisatie plaats onder de (potentiële) leden naar de behoefte aan diensten en producten voor leden. Indien nodig, zal hiervoor aanvullende financiering aangevraagd worden.

De adviserende functie naar organisaties vervult de VVvE vanaf de start. Deze adviesfunctie doet zij tegen een kostendekkend tarief.

6.2 Tweede fase: Ontwikkelen

De databank levert de VVvE ook belangrijke informatie op. Ze krijgt zo een goed overzicht van bestaande en vooral ook van nog niet bestaande producten. In de tweede fase zal gestart worden met steun aan de ontwikkeling van de richtlijnen en functie-competentieprofielen die ontbreken. Aan het einde van de tweede fase zullen zo voor de meest voorkomende functies van ervaringswerkers profielen beschikbaar zijn. Daarnaast zal in de tweede fase een werkgroep van leden worden opgericht met als opdracht een competentiehandboek te ontwikkelen voor ervaringsdeskundigen, werkgevers en andere organisaties die ervaringswerkers inzetten. In het handboek voor werkgevers en organisaties worden met name de randvoorwaarden zoals inbedding in de organisatie, begeleiding en vergoeding vastgelegd.

Tot slot zullen in deze fase de diensten en producten ontwikkeld worden die uit de inventarisatie onder de leden naar voren zijn gekomen.

Een volgende stap, die buiten het bestek van dit project valt, is dat gefaseerd gewerkt zal worden aan opname van ervaringswerk in cao's.

7. IMPLEMENTATIE

Samenwerking met andere (landelijke) organisaties en projecten staat bij de VVvE hoog in het vaandel. De VVvE wil niet opnieuw het wiel uitvinden en zal daarom veelvuldig gebruik maken van reeds ontwikkelde producten. Voor de vereniging ziet zij daarbij een belangrijke functie in de landelijke verspreiding. Bij hiaten in de benodigde producten wil zij deze zelf (mede) ontwikkelen.

Diverse landelijke organisaties ondersteunen de oprichting van een vakvereniging voor ervaringswerkers. Zorgbelang organisaties en het LPGA zijn enthousiast over de oprichting van de VVvE. Zij willen graag meewerken aan de promotie van de resultaten en bekendheid

van de vereniging onder haar leden. Ook zijn zij bereid een bijdrage te leveren aan de landelijke themadag. Zorgbelang Noord Holland en Clientenbelang Amsterdam zijn samen met Zorgbelang Nederland met het project “Makelen in ervaringsdeskundigheid” bezig regionale makelpunten op te zetten met aandacht voor de kwaliteit, continuïteit en de capaciteit van ervaringsdeskundigen bij gemeente, welzijnsorganisaties en bij opleidingen. Mede vanuit de ervaringen in dit project juichen zij de ontwikkelingen van de landelijke vereniging van harte toe.

Het Landelijk Platform GGZ heeft in het verleden een belangrijk bijdrage geleverd aan de eerste stappen richting de oprichting van een landelijke vereniging voor ervaringswerkers. Zij zijn zeer verheugd dat de vereniging nu is opgericht.

Ook GGZ Nederland is een belangrijke samenwerkingspartner.. Het project “Herstel en Burgerschap” van GGZ Nederland met als een van de zes doelstellingen/ambities “Stijging van het aantal instellingen dat herstelondersteunend werkt, door het ontwikkelen en implementeren van handreikingen, instrumenten en programma’s voor herstelondersteunende zorg” is inmiddels afgerond, maar de ambitie van GGZ Nederland is nog niet klaar.

GGZ Nederland is uiteindelijk ook de onderhandelingspartner als de VVvE wil komen tot CAO afspraken voor ervaringswerkers in de GGZ.

Andere belangrijke samenwerkingspartners zijn onder andere de CG Raad, NPCF, PGOsupport, Per Saldo, Trimbos, Phrenos, Revalidatie Nederland. Ook zij worden de komende tijd actief benaderd.

8. ORGANISATIE: VERENIGING

De VVvE heeft een algemeen bestuur bestaande uit vijf personen die hun werkzaamheden verrichten op basis van vrijwilligheid.

De VVvE wil een zeer klein landelijk bureau starten met een betaalde kracht (i.v.m. de continuïteit) voor de administratieve werkzaamheden in de brede zin van het woord, zoals de ledenadministratie, (digitale) vragen beantwoorden, verspreiding van de digitale nieuwsbrieven, uitvoerende werkzaamheden rondom publiciteit, ondersteuning van werkgroepen, ledenwerving en website.

Leden ontvangen jaarlijks een jaarverslag van de activiteiten en de financiële verantwoording. Dit wordt besproken op de jaarvergadering. Een jaarvergadering zal gecombineerd worden met de landelijke vakdag. Daarnaast worden vanaf het begin de leden uitgenodigd om een actieve bijdrage aan de vereniging te leveren (vereniging van en voor ervaringsdeskundigen), door in taak- of werkgroepen te participeren.

9. PR EN COMMUNICATIE

De producten die in dit project ontwikkeld worden, zullen bekend gemaakt worden via de eigen publiciteitskanalen van de VVvE, zoals de website, nieuwsbrief, Facebook-pagina, twitter en de landelijke vakdag. Bij elke product zullen samenwerkingspartners en financiers genoemd worden overeenkomstig hun wensen.

Daarnaast zal aan de producten bekendheid gegeven worden via persberichten en artikelen in vakpers en algemene pers (schriftelijk en digitaal).